

[Socialministeren.]

andre særlig svagtbegavede. Trangen til en reform af åndssvagevæsenet skyldtes bl. a. de — til trods for store ventelister — overbelagte institutioner, der væsentligst måtte tjene til opbevaring af patienter, og ønsket om at overgå til en mere behandlingspræget forsorg. På grundlag af rent skematiske opstillinger over, hvilke boligareal sundhedsmyndighederne måtte kræve pr. patient, havde kommissionen efter en foretagen pladsundersøgelse i 1956-1958 anslået, at de institutioner, der skulle have patienter boende, måtte ombygges eller udbygges for ca. 130 mill. kr.

Endvidere anlog kommissionen, at gennemførelse af de på daværende tidspunkt foreliggende planer og projekter for åndssvageskoler, beskæftigelsesskoler m. v. ville betyde en udgift på ca. 19 mill. kr. Kommissionen var klar over, at man med disse planer ikke dækkede behovet, som man på daværende tidspunkt vanskeligt kunne bedømme.

Folketingets behandling af lovforslaget var meget velvillig, da der var almindelig enighed om, at der måtte skabes mulighed for, at de åndssvage fik tilbudt samme hjælp fra samfundet som andre handicappede. Folketinget var ligeledes enig i, at forsorgen skulle gøres så behandlings- og oplæringspræget som muligt, og fandt, at den af kommissionen foreslåede undervisnings- og oplæringspligt til det 18. år burde udvides til at gælde til det 21. år, hvilket også blev lovfæstet.

Åndssvagekommissionens udgiftsberegninger tog deres udgangspunkt i en rent skematisk fastlæggelse af pladsbehovet og tog således ikke fuldt hensyn til den behandlingsprægede forsorg, vi nu har fået — eller rettere er i gang med at få — og havde blandt andet ikke kunnet tage i betragtning, at undervisnings- og oplæringspligten blev udstrakt til det 21. år. Beregningen tog, som det anførtes i betænkningen, kun sigte på patientforhold i snævrere forstand og omfattede derfor ikke funktionærforhold, køkkener, tekniske anlæg o. lign. Såvel disse forhold som den almindelige prisudvikling medfører, at kommissionens tal må betragtes som forældede. Må jeg sige det sådan, at kommissionens udgiftsbereg-

ning byggede på en udvidelse af forsorgens rammer, medens en gennemførelse af den vedtagne lov både betyder en ændring af indholdet og en udvidelse af rammerne.

Bestyrelsen for statens åndssvageforsorg, der efter loven skal være rådgivende for socialministeren, er gået i gang med planlægningen af forsorgens udbygning i lovens ånd. Forsorgen er geografisk opdelt i 11 centre, og hvert center skal have de fornødne institutioner til at dække de lokale behov for forsorg, behandling, undervisning og oplæring. For hvert center er der nedsat et planlægningsudvalg, men man har dog fremmet planlægningen mest for de centre, hvor behovet for en modernisering af forsorgen er størst. Derfor fremsættes nu først et lovforslag om udbygningen af centret omkring den gamle anstalt i Ribe-centret for Sønderjylland m. v. I åndssvagekommissionens betænkning havde man regnet med ca. 7,8 mill. kr. til Ribe og Løgumgård, men planlægningsudvalget er nået til ca. 21 mill. kr., og jeg tror, at folketinget efter gennemgang af forslaget vil være enig i, at et beløb af denne størrelsesorden vil være nødvendigt.

Ribeinstitutionens nuværende bygninger stammer hovedsageligt fra tiden lige efter århundredskiftet. Det er meget store bygninger i flere etager, og de er uegnede til boliger for patienter, da de ikke kan indrettes med små hjemlige afdelinger med en naturlig vekselvirkning i det daglige mellem indendørs og udendørs ophold. Derimod vil de kunne omdannes til at rumme lokaler til undervisnings- og uddannelsesformål, idet institutionen i Ribe ligesom andre gamle anstalter ganske savner lokaler til oplæring, optræning og undervisning af patienterne.

Der må derfor bygges nye bygninger til patientbeboelse og desuden en del personalebeboelse, nyt køkken, kedelhus m. v.

Institutionen Løgumgård er indrettet i huse, som næsten alle er bygget til andre formål. De er uhensigtsmæssigt indrettet og overbelagt ud over alle grænser — ved pladsundersøgelsen i 1956 den mest overbelagte institution.

På denne institution vil de gamle afdelinger kunne benyttes til patientbeboelse efter ombygning og en væsentlig nedskæ-